

Seljord og sogene

Eit prosjekt for å byggje omdøme og attraksjonskraft

KULTURBASERT STADUTVIKLING

Vedtatt i Kommunestyret den 24. april 2008.

Revidert 01.12.09.

Kontaktperson: plan- og næringssjef i Seljord kommune - Harriet Slaaen.

Innhold

VISJON OG MÅL	7
1.1 Det strategiske utgangspunktet	7
1.2 Prosjekt mål	7
1.3 Resultatmål	7
1. BAKGRUNN	9
2. OMDØMEBYGGJING OG ATTRAKSJON	9
3.1 Fysisk tilrettelegging	10
3.2 Kulturbasert næringsutvikling	10
3.3 Kulturproduksjon	10
3.4 Bygdeutvikling gjennom kreative prosessar	11
3.5 Mobilisering og kompetanse	11
3.6 Internasjonalisering	11
3. ORGANISERING	12
4.1 Styringsgruppa	12
4.2 Arbeidsgruppe	13
4.3 Delprosjekta / ad-hoc grupper	13
4. ØKONOMI	14
5.1 Budsjet	14
5.2 Finansiering	14
5. DELPROSJEKT MED TILTAK	15
A. TURVEGEN - FOLKESTIEN	15
Fysisk tilrettelegging	16
Formidling, skilting og møblering	16
Opplevelingar	16
Tiltak	16

B. FORMIDLING, SKILTING OG MØBLERING.....	17
Beskrivelse.....	17
Fysisk tilrettelegging.....	17
Tiltak.....	18
C. DYRSKUPLASSEN	20
Beskrivelse.....	20
Fysisk tilrettelegging.....	20
Formidling, skilting og møblering.....	20
Tiltak.....	20
D. GRANVIN.....	20
Beskrivelse.....	20
Fysisk tilrettelegging.....	21
Formidling, skilting og møblering.....	21
Tiltak.....	21
E. SKULEN OG KUNSTLÅVEN	21
Beskrivelse.....	21
Fysisk tilrettelegging.....	22
Formidling, skilting og møblering.....	22
Opplevingar:	22
Seljord kunstforening	22
Tiltak.....	22
F. LOMODDOKKI	23
Beskrivelse.....	23
Formidling, skilting og møblering.....	23
Opplevingar	23
Seljorddagane.....	23
Tiltak.....	23
G. TUSENÅRSSTADEN.....	23
Beskrivelse.....	23
Fysisk tilrettelegging.....	24
Formidling, skilting og møblering.....	24

Opplevelingar	24
Seljordspelet.....	24
Landstadsentret.....	25
H. BJØRGEØYAN	25
Beskrivelse.....	25
Fysisk tilrettelegging.....	25
Formidling, skilting og møblering.....	25
Opplevelingar	26
Tiltak.....	26
I. EVENTYRØY.....	26
Beskrivelse.....	26
Fysisk tilrettelegging.....	26
Formidling, skilting og møblering.....	26
Opplevelingar	26
Tiltak.....	26
J. VATNET OG SJØORMEN	27
Beskrivelse.....	27
Kunstproduksjon.....	27
Sjøormspel for born.....	27
Sogekart.....	27
Fysisk tilrettelegging.....	27
Formidling	27
Opplevelingar	28
Tiltak.....	28
K. STOPPESTADEN	28
Beskrivelse.....	28
Fysisk tilrettelegging.....	28
Formidling	28
Opplevelingar	28
Tiltak.....	28

L. TVERRKUNSTNERISKE SELJORD	29
Beskrivelse.....	29
Foto og lyd på turvegen.....	29
Tverrkunstnerisk TURVEG vandring.....	29
Søgekart.....	29
Formidling/marknadsføring/profilering	29
Tiltak.....	29
M. MARKNADSFØRING	29
Beskrivelse.....	29
WEB	30
Tiltak.....	30
6. DOKUMENTASJON.....	30
7. OM AKTØRANE I PROSJEKTET.....	31
Seljord kommune	31
Seljord kunstforening	31
Stiftinga Seljordspelet	31
Granvin	31
Landstadsentret	31
Dyrsku'n arrangement.....	32
Festivalane.....	32
Møtestad Seljord.....	32
Seljord Næringslag	32
Feste landskapsarkitekter.....	32
Springer kulturstudio.....	33
Telemarksforskning	33
Telemark fylkeskommune	33
8. VEDLEGG 1: "SELJORD OG SOGENE" KART	34

9.	VEDLEGG 2: "VATNET OG SJØORMEN" PROSJEKTBEKRIVELSE.....	34
10.	VEDLEGG 3: "VATNET OG SJØORMEN" KART	34
11.	VEDLEGG 4: FORPROSJEKT INTERREG	34
12.	VEDLEGG 6: KULTURMAGNETEN	34
13.	VEDLEGG 7: "KUNST I UTEROM OG STADUTVIKLING"	34
14.	VEDLEGG 8: RAPPORT FRÅ "INTO THE LANDSCAPE"	34

VISJON OG MÅL

Seljord kommune skal vera ein attraktiv stad å bu, vitje og drive næring.

”Seljord og sogene” er eit heilskapleg bygdeutviklingsprosjekt der fysisk tilrettelegging og kunst, kultur og opplevingar vert bruka aktivt inn som eit strategisk verkemiddel i stadutviklinga. Prosjektet vert bygd opp med ei rekkje delprosjekt som alle verkar saman mot eit felles mål. Delprosjekta har konkrete tiltak som skal sjåast i samanheng med kvarandre. Prosess, samarbeid og felles lyft med langsiktig tenking er metoden for å nå målet.

1.1 DET STRATEGISKE UTGANGSPUNKTET

Analyserapporten (vedlegg nr. 6) syner at ”besøksnæringane” handel, reiseliv og kultur står for nesten 40 prosent av dei private arbeidsplassane i Seljord. Samstundes er desse næringane i vekst, og har vore med på å gje Seljord ei god utvikling innan næringliv og folketal dei siste åra. Besøksnæringane gjev samstundes liv og trivsel i kommunen og aukar tilbodet til dei som bur her. I dei fleste andre kommunar må ein satse på to frontar; næringsutvikling for å auke talet på arbeidsplassar, og attraktivitet for å stimulere busetjinga. I Seljord vil ein vellukka «attraktivitetsstrategi» både auke omsetjing i sysselsetjing i næringslivet, og trekkje fleire til for å busetje seg i bygda. Seljord har også eit etablert namn som er godt kjent og gjev mange positive assosiasjonar.

For å kunne føre vidare denne positive trenden, vil det derfor være viktig å oppretthalde den posisjonen Seljord har som ein sterk handels-, kultur- og festivalstad. Vidare vil det vera naturleg å styrkje Seljord som feriestad, både for turistar, reisande langs E134 og for hyttefolket. Tiltak som er med på dette vil samstundes gjera Seljord meir attraktiv som bustad.

1.2 PROSJEKTMÅL

- Skape attraksjonskraft og fysiske omgjevnadar med varige kvalitetar, der miljøvenlege og nyskapande løysingar og universell utforming står sentralt.
- Synleggjera potensialet i dei felles møtestadane, plassane og grønne lungene gjennom bruk av kunst og kultur som identitetsskapande element.
- Vera ein regional aktør gjennom omdømmebyggjing og fokus på nyskapande prosjekt, nye metodar og arbeidsformer der tverrfagleg samspel er sentralt.
- Opparbeide kunnskap og erfaringar på kreativ stadutvikling som har overføringsverdi til andre bygder i regionen.

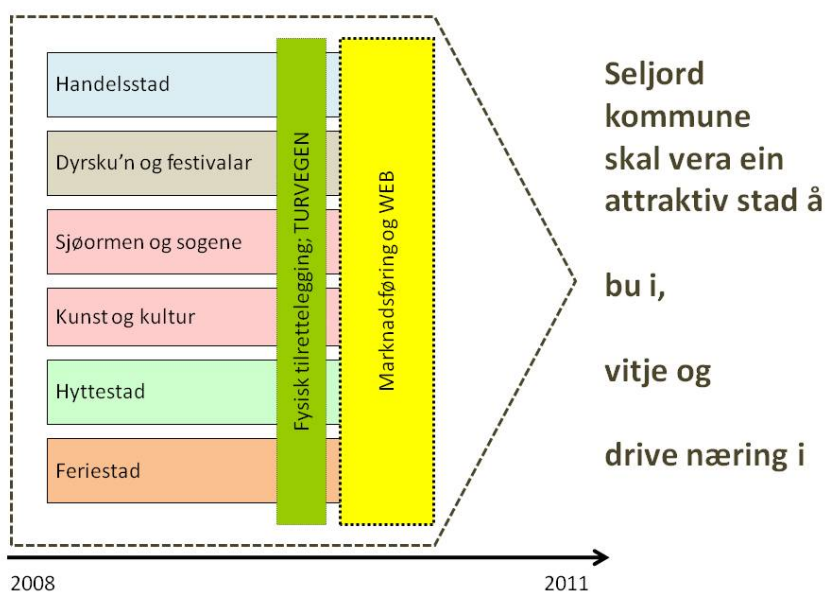
1.3 RESULTATMÅL

”Seljord og sogene” skal gjera Seljord meir attraktiv for dei som vitjar bygda og dermed føre til at det samla talet på gjester aukar. Tilboda skal gjerast meir attraktive, slik at kvar einskild som vitjar bygda legg att meir pengar i kommunen. Dette skal føre til fylgjande målbare resultat:

1. Talet på tilsette innan handel skal auke med 5 prosent pr år, totalt 20 prosent i prosjektperioden. Dette svarar til ei auke frå 300 til 360 tilsette.
2. Talet på gjestedøgn til festivalar og aktivitetar i Seljord skal auke med 5 prosent pr år, totalt 20 prosent i prosjektperioden.
3. Talet på overnattingsdøgn i hotell og campingplassar skal auke med 5 prosent per år, totalt 20 prosent i prosjektperioden.
4. Dette skal føre til ei auking i talet på tilsette i turistnæringane frå 100 til 120 tilsette.
5. Samla tal på arbeidsplassar i privat næringsliv skal total auke med 100 i prosjektperioden, frå 855 til 955.
6. Netto innflytting til kommunen frå andre delar av Noreg skal vera på ein prosent i prosjektperioden. Innbyggjartal pr 1. januar 2008 var 2 932.
7. Oppnå auka omtale i media og presse med 20 prosent. Måle dette gjennom antall redaksjonelle oppslag i TV, radio, web og trykt presse/media.
8. Sikre forankring i og informasjon ut til dei som bur her, og gjennomføre ein prosessevaluering for å måle dette. Dette vil bidra til å sikre overføringsverdien av prosjektet ut til andre bygdekommunar.

Desse resultatmåla skal målast kvart år i perioden. Ei målsetting på netto innflytting på ein prosent i perioden kan synast lite ambisiøs, men dette må sjåast på bakgrunn av at Seljord er ein liten distriktskommune, og slike kommunar må forventast å ha netto utflytting i denne perioden.

Det vert understreka at målet er å vera ein synleg og aktiv pådrivar i høve til å auke flyttestraumen til Vest-Telemark, ikkje å få folk til å flytte til Seljord frå dei andre bygdene i regionen.

1. BAKGRUNN

Bakgrunn for prosjektet er å fylgje opp arbeidet frå «Seljord 93», som den gongen vart definert som eit pilotprosjekt i norsk tettstadutvikling. I 2008 er det fysisk tilrettelegging saman med kunst, kultur og opplevingar som er innhaldet i prosjektet. Målet med dette er å ha ei offensiv halding i utviklinga av Seljord. «Kulturmagnet Seljord» (vedlegg nr. 6) syner at Seljord er eit godt handelssenter for Vest-Telemark, og har hatt ei netto innflytting dei tre siste åra. Seljord vil markere seg som eit senter i regionen også i høve til kunst, kultur og opplevingar. Kulturmagneten Seljord peikar på at det viktigaste strategiske grepet Seljord kan ta er «attraktivitetsstrategien», der det å arbeide med å opparbeide gode møteplassar og kunst og kultur er viktige tiltak.

Dette er bakteppet for ynskje om å utarbeide ein heilskapleg utviklingsplan for Seljord under paraplyen; **”Seljord og sogene”**. Prosjektet vert bygd opp som eit bygdeutviklingsprosjekt med bruk av kulturbasert næringsutvikling som verkemiddel. Prosjektet legg vekt på utvikle ein modell for utvikling av bygdesamfunn. Modellen vil kunne overførast til andre kommunar og på sikt kunne gje Sogelandet kraft til å fungere som eit overordna (profilering og merkevarebyggjing) utviklingsprosjekt, forankra i konkrete kreative utviklingsprosjekt i kvar kommune.

Prosjektet skal ta utgangspunkt i det arbeidet som alt er gjort og lyfte det inn i eit heilskapleg bygdeutviklingsperspektiv. Forankring hjå næringsliv og lokale aktørar i Seljord er viktig. Engasjement frå innbyggjarar, næringsliv og kulturliv må på plass. Det vil vera viktig å formidle informasjon om prosjektet til ei kvar tid.

Prosjektet er bygd opp med fire fokusområde:

1. Næringsutvikling. Med fokus på nyskaping innafor reiseliv og småskalaproduksjon.
2. Oppleving, kunst og kulturutvikling. Utvikling og formidling både via allereie eksisterande kulturaktørar og spesiallaga kunst og kulturtiltak knytt opp til prosjektet (eksempelvis kunstprosjekt Vatnet og Sjøormen og Into the Landscape).
3. Grøne stadar, grønne rammer, grønne rom, kulturlandskapet og turvegane. Dei viktige og identitetsskapande møteplassane.
4. Marknadsføring og formidling av Seljord og det Seljord har å by på. Både gjennom web, digitale historiar (med bruk av bilete, film og lyd), og fysisk med skilting og anna materiell.

2. OMDØMEBYGGJING OG ATTRAKSJON

Prosjektet skal ivarta utviklinga av Seljord som ein god plass å bu og drive næring. Og ein god plass å vitje. Dette skal gjerast ved at fysisk tilrettelegging vert knytt opp mot utvikling av kulturprosjekt, der ein byggjer vidare på identitetsskapande møtestadar, kulturminne og soger. Både historiske, samtids- og framtidssoger om og frå Seljord skal formidlast.

3.1 FYSISK TILRETTELEGGJING

Det er arbeidd med fysisk tilrettelegging og grøn infrastruktur i sentrum sidan 1991. Det som er nytt i dette prosjektet er at turvegen vert ein del av hovudgrepet for utvikling og formidling av staden Seljord. I tettstadutviklingsprosjektet «Seljord -93» var det raude fortauet ein «raud tråd» som knytte handlegata saman og gav rom for fotgjengarane over Brøles. I dette prosjektet går vi eit steg vidare og gjer turvegen til eit samanbindande fysisk element som knyter viktige identitetsskapande møteplassar i heile sentrum saman. Ved å fylgje turvegen gjennom og rundt Seljord sentrum, skal folk få opplevingar, forståing og syn for Seljord sine kvalitetar og særdrag. Dagleg liv, næring, kulturminne og kulturlandskap vert vove saman med opplevingar. Turvegen vil vera tilgjengeleg for bygdefolk, turistar, hyttefolk, festivalfolk og tilreisande langs E 134. Han vil binde Seljord saman frå Dyrskuplassen gjennom sentrum, til vatnet og Bjørgesida.

3.2 KULTURBASERT NÆRINGSUTVIKLING

I Høgskulen i Lillehammer sitt studietilbod frå 2006 er det sagt fylgjande om kulturbasert næringsutvikling:

«Kulturnæringene har betydelig vekst- og verdiskapingspotensial både direkte gjennom egen produksjon og indirekte gjennom produksjon av innsatsfaktorer til annen næringsaktivitet. De innehar også en rekke av de egenskapene som andre vare- og tjenesteproduserende næringer etterstreber. Bedriftene er både lærende og innovative og de fremstiller sine varer og tjenester i fleksible, tidsavgrensede nettverk. I tillegg kan kulturnæringene bidra til å øke et steds attraktivitet og dermed styrke deres posisjon i konkurransen om å beholde og/eller tiltrekke seg både mennesker og økonomisk aktivitet.»

I «Fylkeskommunenes satsinger på kulturbasert næringsutvikling», Rapport, 4 2007 Oslo, heiter det:

«Kulturbaserte virksomheter kjennetegnes ved at det sjelden skorter på kreativitet, kulturkompetanse eller ideer. Derimot mangler gjerne forretningsmessig kompetanse og markedsforståelse, og aktivitetene avhenger ofte av en eller noen få ildsjeler.»

Prosjektet "Seljord og sogene" er bygd opp med utgangspunkt i eit ynskje om å styrke kulturaktørane og arbeide med å vidareutvikle levedyktige kulturnæringar som del av eit stadutviklingsprosjekt. Prosjektet er derfor m.a. bygd opp rundt dei elementa som gjev attraksjonskraft og dannar grunnlag for det gode omdømmet Seljord har i dag. Sentrale kulturaktørar i Seljord er: Dyrsku'n og festivalane, Seljord kunstforening, Seljordspelet, Granvin, profesjonelle kunstnarar og brukskunstnarar.

3.3 KULTURPRODUKSJON

Eit kulturelt produkt er eit meiningsberande produkt, som er framstilt for å kommunisere med publikum eller kundane. Kulturnæringane er dei næringane som framstiller produkt der dei kommunikative aspekta er dei primære. I dette prosjektet vil vi styrke kulturnæringane i Seljord som driv med kulturproduksjon, som eksempelvis Dyrsku'n og festivalane, Seljord kunstforening, Seljordspelet, Granvin, kunstnarar og brukskunstnarar.

3.4 BYGDEUTVIKLING GJENNOM KREATIVE PROSESSAR

I bygdeutviklingsprosjektet "Seljord og sogene", er samspelet mellom kultursatsing og fysisk tilrettelegging av identitetskapande stader i bygda det sentrale. Kommunen sine avdelingar innafør plan, næring og kultur har eit særskilt samarbeid gjennom prosjektet "Seljord og sogene", der planlegging av dei fysiske rammene har spesielt fokus på å skape uformelle møteplassar som rammer om opplevingar knytt til kunst og kultur.

3.5 MOBILISERING OG KOMPETANSE

I prosjektetperioden vil det bli planlagt og gjennomført mobiliserande og kompetansehevande tiltak. Blant anna vil det bli gjennomført fleire workshopar retta mot unge.

I 2009:

- Vart det gjennomført ein tverrfagleg workshop retta mot studentar på høgskulenivå; Into the Landscape. Tema for workshopen var kulturbasert stadutvikling og bygging av kunstinstallasjonar rundt Seljordsvatnet . Les meir om workshopen i vedlegget "Rapport frå Into the Landscape".
- Seminaret Sjøormen og Sogelandet, med tema kulturbasert stadutvikling med Seljord og sogene som ekempel. Seminaret vart arrangert av Telemark fylkeskommune i VTB samarbeidet og Husbanken.

I 2010:

- Det skal gjennomførast ein workshop retta mot unge kunstnarar som arbeider med kunst og teknologi. Denne workshopen vert knytt til innhaldsproduksjonen i delprosjekta. Les meir om denne i vedlegget "kunst i uterom".
- Det skal også gjennomførast ein workshop om digitale fortejingar, for 8. klasse på ungdomskulen og vidaregåande skule, under leiing av proffesjonelle kunstnerar. Les meir om dette i vedlegget "kunst i uterom".

I 2011:

- Prosjektet vert avslutta med ein workshop knytt til utveksling av erfaring og kompetanse i utvikling av opplevingsøkonomi og kreative næringer i distriktet.
- Workshop om digitale fortejingar, for 8. klasse på ungdomskulen og vidaregåande skule, under leiing av proffesjonelle kunstnerar. Les meir om dette i vedlegget "kunst i uterom".

Workshopane skal koplatt til internasjonaliseringa av prosjektet.

3.6 INTERNASJONALISERING

Seljord har gjennomført ein forstudie "Monsters of Europe" (våren 2008) for å kartlegge og utvikle korleis Seljord kan bruke og byggje opp et internasjonalt prosjekt rundt Sjøormen. Forstudiet har

kartlagt at Seljord har som mål å satse internasjonalt på eit attraksjonsprosjekt som skal formidle historia knytt til vatnet; der oppleving av Sjøormen, kulturhistoriske spor rundt vatnet og andre element og fenomen vert formidla. Det skal leggjast til rette for ei heilskapleg oppleving av natur, segn, historie og kunst.

I forstudie vart det klart at berre bruk av Sjøormen i vidare arbeid er for snevert. Prosjektet har derfor som mål å lyfte satsinga frå "Monsters of Europe" til "Experince Culture". Det vil sei at opplevingsøkonomi vil vera i fokus og at vi brukar natur, segn, historie og kunst som verkemiddel for å utvikle attraksjon og kreative næringar.

I forprosjektet som vart arbeidd med hausten 2008 og våren 2009 skulle dette takast med vidare, for å sjå om det var mogeleg å få på plass partnarar og utvikling av eit fellesprosjekt, samt ein søknad til Interreg-programma for Nordsjøen eller Skagerak/Kategatt. Me kom ikkje i mål med dette.

Men Seljord kommune ynskjer å opparbeide seg internasjonaliserings-kompetanse, og har ei klar målsetjing med å nytte internasjonalisering, som verktøy i samfunnsutviklinga av kommunen.

Etter dei gode resultatata frå workshopen i 2009, Into the Landscape, ynskjer Seljord kommune saman med dei faglege samarbeidspartnarane Rintala Eggertsson, Feste landskapsarkitektar og Springer kulturstudio, å utvikle konseptet Into the Landscape til eit EU prosjekt.

Det vil då vera aktuelt å utvikle dette konseptet og få på plass partnarar i 2010, og ha prosjektåra i 2011 – 2013.

Les meir om Into the Landscape som EU-prosjekt i vedlegget "Kunst i uterom og stadutvikling".

3. ORGANISERING

Organiseringa av "Seljord og sogene" skal byggjast opp med prosjektorganisering, der heilskapstenking og langsiktig arbeid er berande for å lukkast. Det som er nyskapande i prosjektet er mellom anna måten å arbeide på; prosjektet skal utviklast og gjennomførast i nettverk og ved samarbeid. Prosessen og opparbeiding av nye samarbeidsformer i prosjekta er like viktig som resultatata. "Seljord og sogene" skal innehalde ei rekkje konkrete tiltak som skal munne ut i ulike typer arrangement og fysisk tilrettelegging, men det skal óg vera ein arena for kompetanseheving, profesjonalisering, utvikling av nye nettverk og nyskaping gjennom samarbeid.

4.1 STYRINGSGRUPPA

Abrahamsen, Solveig S. – ordførar og leiar av styringsgruppa
Espeland, Inger Marie – medlem av kultur og næringsutval
Liane, Nils Øverbø - leiar av plan, miljø og teknisk
Lind, Lita Sandsdalen – medlem i planutvalet
Stundal, Iselin Børsheim – leiar av kultur og næringsutvalet
Dehli, Per - rådmann
Tufte, Ole - Seljord Næringslag (Tormod Tveitan personleg vara)
Haugan, Halfdan - Seljord Næringslag
Nordtveit, Geir Berge - kultursjef Telemark fylkeskommune
Ytre-Arne, Vidar - på vegne av kunst- og kulturaktørane

Styringsgruppa er omfattende, og vil arbeide for å sikre god forankring inn i Seljord kommune, i næringslivet, kunst- og kulturaktørane og i fylkeskommunen. Styringsgruppa skal ivareta heilskapsperspektivet og dei overordna måla. Arbeidsgruppa rapporterar til styringsgruppa regelmessig.

4.2 ARBEIDSGRUPPE

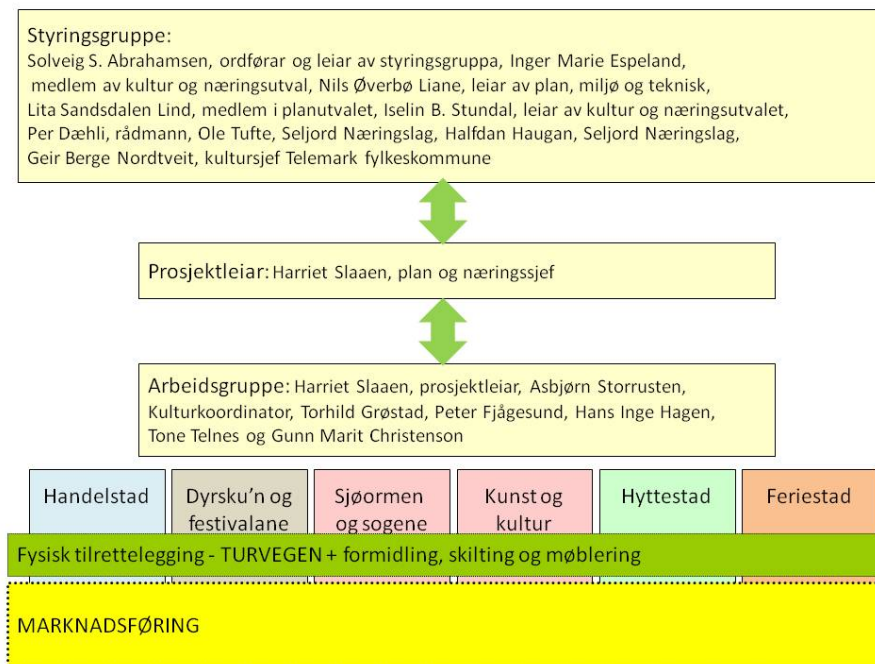
Harriet Slaaen, prosjektleiar
 Asbjørn Storrusten, kulturkoordinator
 Torhild Grøstad
 Peter Fjågesund
 Tone Telnes
 Gunn Marit Christenson
 Hans Inge Hagen

4.3 DELPROSJEKTA / AD-HOC GRUPPER

Det opprettast egne ad-hocgrupper for dei ulike delprosjekta med tiltak.

Organiseringa av desse skal klargjerast under kvart delprosjekt/tiltak. Det skal arbeidast vidare med dette og endeleg samansetjing av ad-hocgrupper skjer fortløpande i prosjektet.

Ad-hocgruppene skal utforme det endelege innhaldet og løysingane i dei ulike delprosjekta. Nokre av delprosjekta er alt langt komne i utforming og innhald, medan andre kun er tidlege «skisser» eller idéar til kva ein skal fram til. Det er viktig at delprosjekta vert utvikla gjennom dei kreative prosessane ein her set igang, samstundes som arbeidsgruppe og styringsgruppe har ansvar for å halde fast på hovudrammer og heilskaplege målsetjingar i det samla stadutviklingsprosjektet.

4. ØKONOMI

5.1 BUDSJETT

Prosjektet har ein prosjektperiode på 4 år (2008 -2011). Budsjettet er bygd opp med utgangspunkt i TURVEGEN som den raude tråden, og samstundes er kunst, kultur og opplevingar integrerte i prosjektet. Når prosjektet er slutført i 2011 er målet at TURVEGEN skal vera ferdigstilt med skilting og møblering. Samstundes skal det ha vore gjennomført utsmykkingar, kunst og kulturprosjekt, styrking av kulturnæringane og marknadsføring. Etter dagens krav til stadutvikling er det viktig at eit utviklingsprosjekt også inneheld opplevingar.

Prosjektet er no ved halvgått løp, og det er 2 år igjen av prosjektet. Prosjektet har eit overordna budsjett på totalt, vel kr. 19 000 000,- der tiltak og aktivitetar fordeler seg utover dei 4 prosjektåra. Sjå budsjett og finansiering

Revidert desember 2009	2008	2009	2010	2011	SUM
Egeninnsats	500 000	900 000	500 000	700 000	2 600 000
Ingrid Sletten/TURVEG/gangbru	900 000	2 500 000	1 640 000	2 000 000	7 040 000
Formidling/skilting/møblering/web/dok	390 000	555 000	680 000	410 000	2 035 000
Kunstpunkt/workshop	20 000	700 000	1 650 000	1 350 000	3 720 000
Tverrkunstneriske Seljord		55 000	50 000	50 000	155 000
Bjørgeøyane - Vallaråi		40 000	100 000	50 000	190 000
Vatnet og Sjøormen/internasjonalisering	135 000	530 000	680 000	2 000 000	3 345 000
SUM	1 945 000	5 280 000	5 300 000	6 560 000	19 085 000

5.2 FINANSIERING

Revidert desember 2009	2008	2009	2010	2011	SUM
Seljord kommune	900 000	1 200 000	1 000 000	1 000 000	4 100 000
Egeninnsats	500 000	900 000	500 000	700 000	2 600 000
mva-komp	95 000	720 000			815 000
Telemark fk regionale	300 000	700 000	500 000	500 000	2 000 000
Direktoratet for naturforvaltning/FM		210 000			210 000
Spillemidler			400 000	400 000	800 000
Fond og sponsor			1 000 000	2 000 000	3 000 000
Næringsliv med andre aktørar	100 000	750 000	70 000	160 000	1 080 000
Norsk kulturråd			430 000	100 000	530 000
KORO			600 000	1 100 000	1 700 000
Internasjonalisering/EU midler	50 000			600 000	650 000
KRD		800 000	800 000		1 600 000
SUM	1 945 000	5 280 000	5 300 000	6 560 000	19 085 000

Finansieringa for 2010 og 2011 vil koma på plass ut over våren 2010, gjennom ei rekkje søknadar. Samt nokre postar utover i prosjektet.

*Spelemlidar: turvegen er organisert som ein folkesti knytt til ulike nærmiljøanlegga.

*Prosjektet vil invitere inn ein hovedsponsor.

5. DELPROSJEKT MED TILTAK

Det fylgjer no ein gjennomgang av delprosjekta med tiltak. Delprosjekta med tiltak er organiserte etter møtestadene på kartet, kvart delprosjekt har fått sin bokstav. Møtestadane, som TURVEGEN binder saman, er skraverte med raudt. Stoppestaden er lagt inn som ein av møtestadane. I tillegg er det eigne delprosjekt på formidling/skilting og møblering, på vatnet og Sjøormen, på det tverrkunstneriske Seljord og marknadsføring. Delprosjekta har fått kvar sin bokstav, som de finn att på kartet.

Kvart delprosjekt har eigen prosjektskildring med framdriftsplan, budsjett og finansieringsplan.

A. TURVEGEN - FOLKESTIEN

Turvegen er tenkt som ein folkesti, som vert knytt opp mot ulike nærmiljøanlegg og opplevingspunkt i Seljord sentrum. Dette vil vera eit samanbindande fysisk element som knyter viktige møteplassar i sentrum saman. Ved å fylgje turvegen gjennom og rundt Seljord sentrum, skal folk få opplevingar, forståing og syn for Seljord sine kvalitetar og særdrag. Samstundes ynskjer prosjektet å ivareta ulike aldersgrupper og ulike aktivitetar gjennom dei tiltaka og stadane som er valde som møtestadar. Universell utforming vil vera eit viktig gjennomgåande trekk i utforminga.

Tenk deg opplevinga av Seljord, ei vakker bygd omkransa av høge fjell og Seljordsvatnet, der folkestien blant anna er tilrettelagt for :

- barneskuleeleven som bur på Bjørgesida og kan gå trygt heimatt på turvegen,
- mor og far på tur med barnevogn,
- barnet som skal lære å sykle,
- kulturskulen som arrangerar konsert i Lomoddokki,
- ungdommen som sjølv ynskjer å bruke stien som ein "kjærleikssti", der dei på vandringa kan flørte og slappe av på Seljordbenken eller på ei trapp ned i vatnet på Eventyrøy. Kanskje dei treng ein kald dukkert samtidig?
- pensjonistane som er på trimtur,
- campinggjesten som vil gå til fots til sentrum for å handle, gå på kunstutstilling og kjøpe is på ein vakker sommardag.
- festivaldeltakaren som overnattar i hytte på Seljord Camping og vil vandre til Dyrskuplassen for å oppleve Seljordfestivalen.

Mykje av turvegen vart bygd som oppfylgging av tettstadutviklingsprosjektet «Seljord 93». Men nokre viktige delar manglar. Blant anna gangbru over Vallaråi frå Eventyrøy til Bjørgesanden. I dag må fotgjengarar nytte køyrebrua som er trang og kun har eit smalt fortaug. Ei ny gangbru vil gje trygg kryssing av Vallaråi direkte frå turvegen .

Målsetjinga for dette prosjektet vil vera å opparbeide dei delane av turvegen som framleis manglar og å få til ei samanhengjande rundløype med møteplassar som binder sentrum saman frå Dyrskuplassen til Bjørgesanden.

FYSISK TILRETTELEGGJING

Opparbeiding av sjølve turvegen med grunnarbeid og toppdekke. Terrengetilpassing med natursteinsmurar og terrengeforming. Gangbru over Vallaråi frå Eventyrøy til Bjørgeøyen. Bevaring av vegetasjon, supplering av vegetasjon for å skape grønne rammer, styre siktliner og skjærme evt. innsyn, eller tynning av vegetasjon for å opne landskapet og gje utsyn. Innpassing av evt. gjerde og portar der private soner skal skjermast og allmenn ferdsel skal regulerast.

Møblering av dei ulike stoppestadane. Kvar enkelt stad skal møblerast utfrå sine fysiske rammer. Det kan utviklast nokre gjennomgåande produkt som kan nyttast på fleire av stoppestadane. Men det skal også arbeidast med å framheve dei ulike stadane sin eigenart og særlege kvalitetar i landskap, terreng, evt. bygningar og vegetasjon. Sjå eige delprosjekt formidling.

Plassering, montering og fundamentering av møblar og skilt kjem inn under fysisk tilretteleggjing.

FORMIDLING, SKILTING OG MØBLERING

Langs turvegen vil det vera aktuelt å formidle stadnamna, gjerne knytt saman med små forteljningar om dei ulike stadane. Det kan også vera fint å på ulike vis formidle kva ein ser frå stoppestadane/møteplassane; som t.d. fjell/nutar, andre landskapsformasjonar, bygningar, spesiell vegetasjon m.m. Vegvisarar som peikar ut til sti-/turvegnett utanfor sentrum; t.d. mot Bringsåsnuten, Raudkleiv, Bjørgenuten m.fl. bør også vera med som del av skiltprosjektet. Sjå eige delprosjekt formidling.

Det arbeidast med å utvikle ein gjennomgåande skiltserie for heile turvegen. Skilta skal vise veg, formidle stadnamna og gje informasjon om dei ulike stadane. Dette er ein del av formidlingsprosjektet. Sjå eige delprosjekt.

OPPLEVINGAR

Langs turvegen skal det arbeidast med å leggje inn siktliner som gjev særleg fine utsyn. Arbeide særleg med å gje turvegen god terrengetilpassing, grønne rammer og god lineføring gjennom landskapet. Velge ut små og store stoppestadar/møtestadar langs vegen som gjev særlege opplevingar. Tiltak i kulturlandskapet og sentrumsopprustingstiltak går inn som viktige rammer for turvegopplevinga. I tillegg har prosjektet ein opplevingsdel, som både inneheld utsmykking, temporære kunstuttrykk og ulike arrangement. Dette vil fordele seg utover langs TURVEGEN, i prosjektåra 2009, 2010 og 2011. Opplevingsdelen er særleg viktig for å skape lokalt engasjement og forankring inn i kulturlivet i Seljord. Sjå nærare omtale under dei ulike møtestadane.

TILTAK

Aktivitetar som er lagt inn her er fyrst og fremst knytt til opparbeidinga av sjølve turvegen og infrastruktur knytt til denne. Planar for dette er langt på veg alt utarbeidd gjennom sentrumsprosjektet.

- Gangveg frå ungdomsskulen til Granvin, denne vart feridstilt i 2009.
- Gangbru over Vallaråi, frå Eventyrøy til Bjørgeøyen.
- Gangveg frå Ingrid Slettens veg til Nyveg.

- Gangveg frå Bygdaråvegen (E134) til Skipperbakken (Skutevollen).
- Gangveg frå Dyrskuplassen til Granvin, vert lagt på vent i høve pågåande arbeid med reguleringsplan for dette området.

B. FORMIDLING, SKILTING OG MØBLERING

BESKRIVELSE

Tilrettelegging med skilting og formidling av soger (gamle segner og nye samtidsoger), kulturminne og kulturlandskap, gjennom lyd, bilete og tekst. Opparbeide nokre av stadane/møteplassane til særlege opplevings- og formidlingspunkt.

Turvegen og formidlinga av opplevingane langs denne, skal knyte delprosjekta saman, både fysisk, på web og i anna materiale som vert produsert. Kartfesting av stadnamna og viktige stader knytt til segner og særlege spor i landskap eller bygningsmiljø skal inn som del av prosjektet. Utarbeiding av kulturhistorisk kart. Oppbygging av webside. Produksjon av hefte, bøkar, informasjonsmateriell. Lydopptak, film, foto som dokumentasjon; gamalt og nytt.

Få fram kva som finst av dokumentasjon, lydopptak, film, foto. Arbeide med utvelging av informasjon og forteljingar og ei best mogeleg formidling av dette stoffet.

Utvikle skiltserie for å vise veg, formidle stadnamna og gje informasjon om dei ulike stadane.

Arbeide med utvikling av interaktiv web-side parallellt med formidling knytt til fysisk tilretteleggjing.

FYSISK TILRETTELEGGING

Arbeide med korleis ein kan nytte eksisterande og ny dokumentasjon inn i fysisk tilrettelegging langs turvegen og på møteplassane. Knyttast opp mot den fysiske tilretteleggjinga gjennom arbeid med møblering og skilting.

Møblering av dei ulike stoppestadane. Utvikle møblar knytt til dei enkelte stoppe-/møteplassane utfrå kva ein vil vise fram og kva forteljing som er sentral på staden.

TILTAK

Skiltplan:

	Formidlingspunkt	Informasjonsskilt	Markør	Vegskilt	Anna
1	1.1 Kyrkja ved veg 1.2 Tusenårs-plassen	Kart med TURVEGEN Historia om staden og kyrkja Sogepunkt	1 stk		Nedlasting til mobil (Skåne Bringsås, Kivlemøyane, SterkeNils) Møblering
2	Eventyrøy	Kart med TURVEGEN Fakta om staden Idrettsanlegg, badeplass Info om prosjektet	5 stk	Vegskilt og P-skilt	Orienteringspunkt og parkering for TURVEGEN, Tårnet og Sjøormspel. Møblering
3	Bjørgesag	Kart med TURVEGEN Fakta om staden	1 stk	Vegskilt og P-skilt	Kulturlandskap Møblering
4	Bjørgesanden Vatnet og Sjøormen	Kart med TURVEGEN Fakta om staden	1 stk	Vegskilt og P-skilt	Arena for Sjøormspelet.
5	Bjørgeøyen Vatnet og Sjøormen	Kart med TURVEGEN Fakta om staden Kunst og sogepunkt; Sjøormen og Bronserøysar	2 stk		Tårnet Lyttepost frå vatnet. Nedlasting til mobil (Sjøormvitne).
6	Brøles	Kart med TURVEGEN Fakta om staden Info om prosjektet Sogepunkt	2 stk		Nedlasting til mobil (histoiar frå Brøløs) Kikkeskåp Historiske bilder
7	Skulen/ Kunstlåven	<i>Kart med TURVEGEN</i> <i>Fakta om staden</i> <i>Kunst og sogepunkt</i>			Framtidssoga Lyttepost frå vatnet.
8	Granvin	Kart med TURVEGEN Fakta om staden	1 stk	Vegskilt og P-skilt	Orienteringspunkt
9	Dyrskun	Kart med TURVEGEN Fakta om staden Sogepunkt	2 stk	Vegskilt og P-skilt	Orienteringspunkt
10	Stoppestaden	Kart med TURVEGEN Fakta om staden Kunst og sogepunkt; samtidssoga	2 stk		Digital stor tavle Foto frå Shell til Dyrkun, langs Bygdaråi
11	Hotellet	Kart med TURVEGEN Fakta om staden			Historiske bilde

	Formidlingspunkt	InfoSkilt	Markør	Vegskilt	Anna
12	Telnesøyen	Into the Landscape Fishingpoint Bygd av studentar under workshop... Ferdsl på eige ansvar. N og ENG	4 stk	Vegskilt og P skilt	Infoskilt ved parkering og ved punktet.
13	Vedbekkdalen	Into the Landscape Sauna Bygd av studentar under workshop...		Vegskilt	Bruksanvisning ved inngangsdør ute og inne.
14	Grindekleiv	Into the Landscape Viewpoint Bygd av studentar under workshop...	4 stk	Vegskilt ved Sanden	Infoskilt, eit ved Sanden og eit ved Grindekleiv. Nedlasting til mobil (Soga om Gonil Dale)

Informasjonsskilt TURVEGEN:

Vert plassert rundt på TURVEGEN, ved formidlingspunkta, sjå kartet. Skal utformast lett skråstilt og lett lesbar flate i hoftehøgde, enkel utforming i stål med to stolpar som festast i grunnen. Utforming sjå vedlegg. Bruk av prosjektet sin grafiske profil. Eiga utforming av informasjon og innhald. Tilsaman 23 infoskilt.

Informasjonsskilt VATNET:

Vert plassert rundt vatnet, knytt til Into the Landscape installasjonane. Utforming som dei rundt TURVEGEN, utan skråstilt flate. Tilsaman 5 infoskilt.

Markør:

Vert plassert for å syne veg, rundt på TURVEGEN og rundt vatnet ved Into the Landscape. Skal utformast i tre, 2 m høge og ca 15 cm diameter. Skal ta opp i seg prosjektet sin grafiske profil. Tilsaman 28 markørar.

Kikkeskåp:

Vert plassert på Brøløs og på 4 andre punkt. Skal ha ei enkel utforming i tre eller stein. Utforminga av kikkeskåpa er knytt til kjende soger om kvinneskikkelsar og slåttar frå Seljord. Kikkeskåpa skal stå ferdige i 2011 og er tenkt som eit samarbeidsprosjekt med Landskappleiken. Tilsaman 5 kikkeskåp.

Møblering:

3 punkt på Bjørgeøyen, Eventyrøy og opp ved kyrkja.

Orienteringspunkt:

Det er lagt inn 3 orienteringspunkt; på Dyrskun, Granvin og på Eventyrøy. Alle desse stadene skal ha parkering knytt til turvegen og skilting ved bilveg.

C. DYRSKUPLASSEN

BESKRIVELSE

Dyrskuplassen er ein historisk marknadsplass i Seljord. Det er mykje sogemateriale knytt til staden. Dyrskun arrangement arrangerar Dyrskun kvart år, i tillegg er det fleire store arrangement som blir avvikla på Dyrskuplassen kvart år.

Fokuset for Seljord og sogene er samhandling med Dyrskun arrangement og få knytt Dyrskuplassen og aktiviteteten der til sentrum, Turvegen og til skilt og formidling.

Dyrskun Arrangement as arbeider også med å utvikle seg til å bli ein aktiv bidragsytar for småskalamat-innovatørane i fylka, dvs. Telemark, Buskerud, Vestfold og Agder fylka, knytt til Dyrskuplassen. Der er bygd nytt, fullverdig produksjonskjøkken og kurs-/ konferanseavdeling.

Tanken er å hjelpe produsentane med produksjon, marknadsføring, grafisk design, handsaming av søknadar, emballering, merking, arrangere kurs og gje kompetanse.

Prosjektet skal vera med på å auke interessa for småskalamat i desse fylka, både hjå dagens produsentar, komande produsentar og forbrukarar. Seljord skal setjast på kartet som ein stad med mattradisjonar, historie og kvalitet.

FYSISK TILRETTELEGGING

Det er eit ynskje å synleggjera det historiske landskapet med gravhaugane, småtuna, det gamle fjoset. Arbeide med synlege identitetskapande tiltak. Kopling til turvegen.

Føredøme kan ligge i anlegg som t.d. Maihaugen på Lillehammer, som har arbeidd godt med landskap, vegetasjonsbruk, gamle hus, gjerdeløysingar, fysisk profilering m.m. Vest-Telemark Muséum sitt anlegg i Eidsborg er også eit fint døme.

FORMIDLING, SKILTING OG MØBLERING

Formidling av det historiske landskapet med skilt på utvalde stader. Skilttyper skal fylgje mal frå det overordna formidlingsprosjektet. Vegvisarar som knyter plassen til turvegen.

TILTAK

- Formidling og skilting, samt orienteringspunkt.
- Fysisk tilrettelegging: kopling til turvegen ved Bygdaråi og Nordbygdivegen.

D. GRANVIN

BESKRIVELSE

Granvin er kulturhuset i Seljord og har status som regionalt kulturhus. Seljord er på mange måtar eit sentrum i regionen. Det vil vera naturleg å arbeide med å synleggjera Granvin som regional aktør. Særleg med tanke på kulturtilbodet på kveldstid og i helger og i høve til kurs- og konferansedelen. For å lukkast med dette, må det arbeidast med betre marknadsføring, mellom anna med gode websider.

Granvin er ein viktig motor i dagleg kulturliv i Seljord, dette inkluderar idretten. Granvin er ein aktiv møteplass for lag og foreningar, for skulen og for kulturskulen. Granvin er seljordingane si storstoge. Her held hovuddelen av bygdi sine lokale kulturaktørar til;

- Ungdomslaget med songlag, leikaring, spelemannslag, teatergruppe.
- Idrettslaget med alle sine ulike undergrupper har stor glede av idrettshallen.
- Kulturskulen.

Denne posisjonen er det viktig å vedlikehalde og utvikle. Granvin er også ein god plass for kurs og konferansar, både når det gjeld lokalitetar og i høve til servering av mat.

Granvin har sjølv gjeve uttrykk for ynskje om å få til betre gangvegsamband mot skulen og Dyrskuplassen, utvikle det å vera eit kulturhus for regionen og betre marknadsføring av tilboda. Styrke drift og skape gode rammer om kulturliv og -hus er eit overordna mål.

FYSISK TILRETTELEGGING

Få etablert viktig gangakse mot ungdomsskulen og Kunstlåven.

Etablere logiske gangsamband mot Dyrskuplassen, Telesenteret, kommunehuset.

Avspegle i utforming av nybygg og uteområde at dette er kulturhuset som skal kunne samle heile bygdi til fest og forestillingar; inne eller ute.

FORMIDLING, SKILTING OG MØBLERING

Innarbeide Granvin som eit orienteringspunkt på Turvegen, med skilting oppe ved vegen. Skilttyper skal fylgje mal frå det overordna formidlingsprosjektet. Vegvisarar som knyter plassen til turvegen.

TILTAK

- Fysisk tilrettelegging; turveg mellom Gravin og skulen.
- Formidling og skilting, samt orienteringspunkt.
- Marknadsføring av arrangement på web.

E. SKULEN OG KUNSTLÅVEN

BESKRIVELSE

Skuleområdet er ein viktig og svært synleg plass i sentrum. Gjennom medverknad frå ungdom og vaksne i sentrumssprosjektet har det kome ynskje og innspel om å ruste opp området og tilrettelegge det betre for fysisk aktivitet.

Som næraste nabo til skuleområdet ligg det ein kunstlåve som er eigd av Seljord kunstforening. Kunstlåven har i alt utstillingsflate på 1400 m² fordelt på 13 større og mindre rom. Seljord Kunstforening er ei 40 år gamal forening og aktiviteten i Kunstforeninga er fyrst og fremst knytt til Kunstlåven med hovudvekt på Sommarutstillinga i juli/august. Sommarutstillinga vert halden open til etter skuleferien slik at alle skuleklassene kan oppleve utstillinga som del av tilbodet i «Den kulturelle

skulesekken». Det vert nå arbeidd for at Kunstforeninga skal kunne få til heilårsdrift og på den måten også kunne tilby aktivitetar mot skulane, ungdommen og bygdefolket heile året.

Ei samanbinding av uteområda der ei samankobling mellom kunstuttrykk og aktivitet/leik kan koma til uttrykk, er derfor ei målsetjing for opparbeidinga av dette området.

FYSISK TILRETTELEGGING

Det er viktig å gje skuleområdet ei vakrere og meir positiv ramme enn idag. Det er drøfta tiltak som å legge tilrette for amfiløysingar i skråning, ballbanar/-binge, grusflate som kan isleggast, terrengforming. Området skal utviklast med fokus på fysisk aktivitet.

Samarbeid med Seljord kunstforening om utsmykking av området i form av installasjonar, kunstverk, landskapskunst kan tenkast. Skape overgang frå området ved Kunstlåven og vidare inn på skuleområdet. Mogeleg uteamfi ved Kunstlåven.

I 2008 vert ny barnehage opna i Seljord. Tilkomstveg til barnehagen vil gå mellom Kunstlåven og ungdomsskulen. I det høvet vil er det viktig å planlegge området som ein trygg stad for både kunstlåvens gjester og elevar ved Seljord Ungdomsskule.

FORMIDLING, SKILTING OG MØBLERING

Seljord og ungdommen – kva rører seg hjå Seljordungdommen idag og framover?

Seljord og kunsten – historien om Seljord Kunstforening

Innhald skal utformast i samarbeid med skulen og Kunstlåven.

Skilting og innhald skal utformast i samarbeid med skulen og Kunstlåven.

OPPLEVINGAR:

SELJORD KUNSTFORENING

Seljord kunstforening har som målsetjing og arbeidsoppgåve å vise samtidskunst for eit breiast mogeleg publikum. Dei siste tiåra har dette stort sett vore konsentrert om «sommarutstillinga» som etterkvart har opparbeidd seg ein respektert og kjend plass blant andre kunstutstillingar. Men som ein aktiv deltakar i eit levande bygdemiljø ynskjer dei å vidareutvikle drifta av laget og basere arbeidet på ei jamnare verksemd gjennom heile året. Dei ynskjer å vidareutvikle drifta ved å få til eit betre samspel og samarbeid med kunstnarar, kunsthandverkarar, kunstutøvarar, institusjonar og lag i bygda og bygdene omkring. Seljord kunstforening har utarbeidd ein egen prosjektbeskrivelse som har eige budsjett og finansieringsplan.

TILTAK

- Fysisk tilrettelegging og kunstnarleg utsmykking
- Workshop på digitale fortejingar for skulane
- Formidling og utstillingsarena

Sjå eigen prosjektskildring ”kunst i uterom og stadutvikling”.

F. LOMODDOKKI

BESKRIVELSE

Lomoddokki er eit alt opparbeidd område som høyrer naturleg heime som stopp-punkt langs ein samanbindande "opplevings-turveg". Lomoddokki har ein viktig møteplass-funksjon med gangveg og sitjeplassar. Dette er det gamle sentrum (Brøles) sin sentrumspark.

Låvebrua på Lomodden var i gamal tid Brøles sin «Musikk-paviljong», heitest det. Ein stad der folk samla seg og fekk oppleve spel og dans.

FORMIDLING, SKILTING OG MØBLERING

Tema: Seljord og bygdesegnene - livet på Brøles før og nå.

Bruke forteljingar frå Brøles før og nå som ramme om små spelstykke eller konsertarrangement gjennom året. Seljordspelet set opp spelstykke knytt til bygdelivsforteljingar med Lomoddokki som scene.

Formidling av stadnamna på Brøles. Skilttyper skal fylgje mal frå det overordna formidlingsprosjektet. Vegvisarar som knyter plassen til turvegen.

OPPLEVINGAR

Området kan ved særlege høve takast i bruk som grøn scene midt i sentrum der konsertar og spelstykke kan finne stad (Nattopent/Seljordsdagane i juni er alt i gang med dette).

SELJORDDAGANE

Aktivitet og handelsdagar i Seljord knytt til natt-ope. Med ynskje om å etablere dette som eit fast tiltak.

Scene i Lommedokki og på Tusenårsstaden ved kyrkja. Salsboder på Fjellheimtomti og eigne uteaktivitetar ved dei fleste butikkane.

Det vert arbeidd saman med næringsavdelinga for å få faste aktivitetstavler ved dei eksisterande kommunale informasjonstavlene. Bør sjåast i samheng med det overordna formidlingsprosjektet.

Marknadsføringskanalar er: Seljordportalen, kommuneportalen, presseomtale, eiga kundeavis og annonsering i lokal og fylkesavisene.

TILTAK

- Legge arrangement og opningar til Seljordsdagane kvart år i juni.
- Skilting og formidling

G. TUSENÅRSSTADEN

BESKRIVELSE

Området omkring Seljord kyrkje med Tremerrhaugen, Sterke-Nils steinen, middelalderkyrkjegarden, Tusenårsstaden og Seljord prestegard er eit viktig kjerneområde for den delen av Seljord sin historie som er knytt opp mot tidleg busetjing, middelalderforteljingar (t.d. Draumkvedet) og folkevisene/segnstoffet som Landstad samla inn saman med Olea Crøger.

Både Seljordspelet og Landstadinstituttet er viktige aktørar knytt til staden. Kjeldene å ause av finst her i rikt monn og området bør utviklast inspirert av desse.

FYSISK TILRETTELEGGING

Vidareutvikle Seljord sin tusenårsstad. Samarbeid med Seljordspelet om utvikling av dette som scene, konsertarena og identitetskapande parkområde (Taraldskogen, labyrinten).

Det må gjerast supplerande tiltak for skjerming av parkeringsplass og betre rammer for scenografi.

Labyrinten som var planlagt som del av tusenårsstaden den gongen denne vart vald, burde gjennomførast i ei enklare form.

Seljord Prestegard – aktuell som senter for vidareformidling av Landstad sitt arbeid.

FORMIDLING, SKILTING OG MØBLERING

Tema: Seljord og middelalderlandskapet - kyrkja på Vallarhaugen.

Landstad og Olea Crøger. Segnstoffet og folkevisene dei samla.

Ibsen og Byggmester Solnes.

Formidling av staden sin historie. Skilttyper skal fylgje mal frå det overordna formidlingsprosjektet. Vegvisarar som knyter plassen til turvegen.

OPPLEVINGAR

Vidareføring av Tusenårsstaden som arena for Seljordspelet og ramme om konsertopplevingar og arrangement knytt til kyrkje og historie. Utgangspunkt for Landstadsentret sine arrangement ligg også her, knytt til kyrkja og prestegarden.

SELJORDSPELET

Stiftinga Seljordspelet har ambisjonar om å bli ei god kulturnæring i Seljord, og dermed vera ein sentral aktør i kulturbasert næringsutvikling for Seljord og regionen. Dette er i tråd med vyane til stiftarane av Seljordspelet, og det utfyller godt satsinga Seljord kommune nå har i bygdeutviklingsprosjektet "Seljord og sogene".

Seljordspelet har dei siste åra opparbeidd ein god kunstnarleg plattform, men det som nå er naudsynt er å opparbeide Seljordspelet til ei god kulturnæring og eit godt reiselivsprodukt, slik at ein får tilreisande publikum. Stiftinga Seljordspelet treng å utvikle forretningsdrifta og profesjonalisere verksemda. Målet er i tillegg til å ha gode kunstnarlege produkt, å opparbeide ein god økonomi som gjev rom for ein planleggingshorisont på minimum to år. På lengre sikt vil dette gje nye arbeidsplassar til Seljord. Stiftinga Seljordspelet skal ha lokal forankring, men ha eit nasjonalt nedslagfelt.

Stiftinga Seljordspelet er i gang med tettare samarbeid både med kulturliv og næringsliv i Seljord, og dette er noko ein ynskjer å utvikle vidare. I tillegg er ein godt i gang med dialog med Telemarkreiser.

Seljordspelet har lange tradisjonar å byggje på, då Seljordspelet er det nest eldste utespelet i Noreg. Det er truleg heilt unikt med eit spel som i alle desse åra, med få unntak, er bygd på lokale segner og søger, og med våre eigne forfattarar og utøvarar.

LANDSTADSENTRET

Landstadinstituttet har gjennom mange år vore ein viktig kulturaktør i Seljord, med fokus på å formidle arven etter folkeminnesamlaren, dikteren og presten M.B. Landstad. Arrangement som Taraldsmess, historiske tidsbilete/spelstykke for å formidle lokale segner og forteljingar, «Det smakar jol», ulike typer konsertar, m.m. har gjennom mange år vore faste innslag i Seljord sitt kulturtilbod. Arrangementa har på ein fin måte tatt i bruk landskapet og dei historiske plassane som ramme om kulturopplevingar, som t.d. bygdedagane rundt om i Seljord sine grender med tidsbilete knytt til segner og historiske personar/stader.

H. BJØRGEØYAN

BESKRIVELSE

Prosjektet "Seljord og sogene" har fokus på å skape møteplassar og samlingsstadar der daglegliv, kultur, tradisjon og landskap saman skal gje bygdefolket og tilreisande særlege opplevingar.

Samstundes er gardbrukarane på Nordigard Bjørge i gang med å utvikle garden sin, med kjerneproduksjon knytt til telemarksfe, gardsturisme og kulturlandskap. Arbeidet med kulturlandskapet spenner frå formidling av mytiske landskap, med Grunningsdalen og Bjørgefjellet som nedslagsfelt, til istandsetjing av våtmarklandskap og turvegar ned mot Seljordsvatnet.

Ei samanknytning og samhandling av desse to prosjekta på det som går på samanbinding og tiltak knytt mot vatnet, vil vera ynskjeleg og naturleg for begge partar.

FYSISK TILRETTELEGGING

For turvegen trengs det ei gangbruløysing over Vallaråi. For betre vassgjennomstrøyming på Bjørgeøyen trengs det å få lagt inn ei løysing der vatn kan hentast inn frå Vallaråi. Eit felles prosjekt kan løyse fleire omsyn.

Kulturlandskapstiltak og styrking av beitelandskapet på Bjørgeøyen er viktige for å gje vakre og levande rammer om turvegopplevinga.

FORMIDLING, SKILTING OG MØBLERING

Tema: Seljord og telemarkskyri.

Formidling av samanhengar mellom fysisk kulturlandskap, småskalproduksjon og sogene om telemarkskyri. Mykje stoff er alt samla inn i regi av Nordigard Bjørge og Telemarksforsking. Sigurd Telnes har stått for mykje av innsamlinga og er igang med å skrive ut forteljingar som bør formidlast på ulike måtar; som bok, lyd og bilde/film i utstilling på garden.

Formidling av kulturlandskapet og forteljingar om telemarkskyri. Skilttyper skal fylgje mal frå det overordna formidlingsprosjektet. Vegvisarar som knyter plassen til turvegen.

Eigne turvegar i kulturlandskapet som syner fram beitelandskapet oppover Bjørgefjellet. Stoppestadar og utkikksplassar. Møblering og kikkeskåp med utssyn over bygdi. Turløype mynta på ungar knytt mot garden og dyri.

OPPLEVINGAR

Leggje tilrette for oppleving av kulturlandskap med aktiv gardsdrift. God samanheng mot badestrand og vatnet på Bjørgesanden. Fine utkikkspunkt frå det bratte beitelandskapet bak Nordigard Bjørge. Kobling mot gardsturisme, kafé og gardsdrift med småskalproduksjon knytt opp mot telemarkskyri.

TILTAK

- Kulturlandskapstiltak
- Skilting og formidling
- Kunstpunkt - Utkikkstårnet

I. EVENTYRØY

BESKRIVELSE

Eventyrøy er Seljord sitt utandørs idrettsanlegg. Det ligg vakkert plassert mot vatnet. Den gamle fotballbanen ligg fint omgitt av furuskogen medan trengingsbanane ligg ute på den opne grasflata mot vatnet. Turvegen er alt bygd langs vatnet frå Ringmyri (Skutevollen) til Eventyrøy. Kobling mot Tusenårsstaden er ivaretatt i vegen opp Kyrkejordet fram til turveg langs Vallaråi vert etablert. Småbåthavna ligg her.

I vidareutvikling av Eventyrøy er det fyrst og fremst å styrke dette som ein møteplass knytt mot vatnet som har vore fokus. Det bør lagast gode løysingar for å gje tilgang til vatnet. Anlegget som heilskap og tiltak knytt mot vatnet er synlege for dei som køyrer forbi Seljord på hovudvegen.

FYSISK TILRETTELEGGING

Idéar som har vore nemnt er stupeskulptur eller vass-skulptur ute i vatnet, ljossetting som er synleg frå hovudvegen, trapp ned i vatnet for opphald, soling, sitting. Tilrettelegging for grilling.

FORMIDLING, SKILTING OG MØBLERING

Tema: møteplass for ungdom knytt mot vatnet.

Blikkfang frå hovudvegen inn mot kyrkja og idrettsanlegget. Viktig visuelt punkt i forhold til hovudvegen og foripasserande. Formidling av staden sin historie. Skilttyper skal fylgje mal frå det overordna formidlingsprosjektet. Vegvisarar som knyter plassen til turvegen.

OPPLEVINGAR

Utsyn over vatnet. Idrettsarrangement. Tilfeldige møte. Småbåtliv.

TILTAK

- Formidling, skilting og møblering

J. VATNET OG SJØORMEN

BESKRIVELSE

Skape eit attraksjonsprosjekt som skal formidle historiane knytt mot vatnet, både om sjøormen og om andre element og fenomen. Forteljingane om Sjøormen er tatt vare på gjennom muntleg tradisjon og er bare delvis nedskrivne. Det finst også nokre teikningar - og frå moderne tid fotografi. Det er forteljingane, ikkje bildematerialet, som har borte historien om Sjøormen. Dette delprosjektet har ein eigen prosjektbeskrivelse.

KUNSTPRODUKSJON

Workshopen Into the Landscape vart gjennomført hausten 2009, der det vart produsert tre kunstinstallasjonar på tre utkikkspunkt rundt Seljordsvatnet.

I 2011 er målet å setje opp eit utkikkstårn på Bjørgeøyen, som ei slutføring på denne kunstproduksjonen.

Velje ut viktige utsynspunkt og stoppestader rundt vatnet.

SJØORMSPEL FOR BORN

Stiftinga Seljordspelet vil utvikle og setje opp ei familiforestilling som dramatiserar saga om Sjøormen. Spelplass blir nede ved vatnet, på Bjørgesanden.

SOGEKART

Det er utarbeida eit kart over vatnet og om området rundt vatnet, som tek opp i seg alle vitneobservasjonane og sogene i landskapet rundt. Samt alle kulturminne og nye kunstproduksjonar. Sogekartet inneheld både tekst og film.

FYSISK TILRETTELEGGJING

Tilkomst og tilrettelegging av stopp-punkt/utsynspunkt langs vatnet. Parkering og gangtilkomst. Grunneigaravklaringar.

FORMIDLING

Tema: Sjøormen og vatnet

Formidle historiane knytt mot vatnet, både om sjøormen og om andre element og fenomen. Kulturhistoriske spor rundt vatnet; bergmåling på Bruredynni, skålgropsteinar i Vefall Brekke, kulturlandskap i Brekkegrendi, kopling til Ballongfararsteinen og Lifjell, kobling til Seljordhei og Trollebotnen, Gagnås med segnmaterialaet, Sjøormsogene m.m.

Me kan tenke oss plakater som fortel historia i tekst, og lydopptak med bygdefolk. Slike lydfiler kan være tilgjengelige på utkikkspunkt med radiosendere med kort rekkevidde, der publikum bruker sin mobiltelefon for å kople seg på. Ei radiosending vil kanskje i sterkare grad gje truverd og kjensle av autensitet – dette har særlig betydning når det gjelder Sjøormhistoriane.

Slike radiosendinger kan også være tilgjengleg for bilistar langs vegen. Her kan det være lengre sendingar som går i kontinuerleg slynge. Det kan plasserast skilt ved innfartsårene som gjev radiofrekvens for "Seljord og sogene".

Lydfilene som brukast i radiosendingar kan også leggjast ut på nettsider. De kan også lastast ned til mobiltelefon – enten frå nettsida eller på plassen ute i naturen.

Formidling av historiar om Seljordsvatnet og Sjøormen og skilttyper skal fylgje mal frå det overordna formidlingsprosjektet.

OPPLEVINGAR

Bruke landskapskunst/ samtidskunst for å formidle saga om sjøormen.

TILTAK

- Internasjonalisering
- Kunstproduksjon
- Sogekart
- Formidling, skilting og møblering
- Fysisk tilrettelegging

K. STOPPESTADEN

BESKRIVELSE

Kva er det som får folk til å stoppe i Seljord? Stoppar tilfeldig forbipasserande av andre grunnar enn å fylle bensin og kjøpe «pylsur»? Dei som alt kjenner Seljord skal kanskje hit likevel. Dei veit om arrangement på Dyrskuplassen eller Sommarutstillinga eller kappleik på Granvin eller fotballkamp på Eventyrøy eller Seljordspel på Tusenårsstaden.

Men dei som bare er på veg forbi. Korleis kan vi få dei til å stoppe?

Det må arbeidast kritisk og seriøst med alternative måtar å skape stopp-effekt på. Stoppestaden vert innarbeidd som ein del av det tverrkunstneriske prosjektet.

FYSISK TILRETTELEGGING

Det må arbeidast med det visuelle vegbildet og siktsoner. At det er ein eintydig og tiltalende veg inn til sentrum er viktig. At det er stopp-effekt i landskap og bebyggelse i kryssområdet. At noko skiljer seg ut og markerar at nettopp dette er avkøyringa til Seljord.

FORMIDLING

Skulptur-kyrne til Trygve Barstad står her og markerar avkøyringa. Det vil vera hensiktsmessig å bruke samtidskunst vidare for å markere og formidle stoppestaden. Det er viktig at dette blir gjort på ein sprek og iaugnefallande mate.

OPPLEVINGAR

Stopp-effekt - få lyst til å stoppe...

TILTAK

- Ingrid Slettens veg og Tussejuvbekken vart opprusta med trekkerer tosidige natursteinsmurar og steinsatt i 2008 og 2009. Åpning av vegen under Seljord-dagane i 2009.
- Kunstpunkt med eit fysisk kunstelement som skaper stoppeffekt og ei fotokunstløpe frå stoppestaden til Dyrskuplassen langs Bygdaråi..

L. TVERRKUNSTNERISKE SELJORD

BESKRIVELSE

Hovudmålet med prosjektet er å utvikle opplevelsespunkta knytt til turvegen. Prosjektet skal gå over ein 4 års periode, slik at kunstnarane som er med i prosjektet kan utvikle opplevingar over tid og i samspel med bygdefolk og lokale aktørar. Aktuelle aktørar som skal vera med i prosjektet er Seljord kunstforening, Granvin, Seljordspelet, lag og foreningar, Dyrskun, lokale kunstnarar og utøvarar.

Delprosjektet skal også fungere som eit utviklingsprosjekt for kunstaktørane i Seljord, slik at dei via dette prosjektet kan profesjonalisere drifta.

FOTO OG LYD PÅ TURVEGEN

Fotokunst, lyd og musikk som materialiserer seg på Stoppestaden og rundt på turvegen: eit foto og lydprosjekt som skal ha fokusområde på Stoppestaden og utvalgte stader rundt turvegen. Med avduking og konsertarrangement i 2010.

TVERRKUNSTNERISK TURVEG VANDRING

Eit fleire dagars program der heile turvegen blir tatt i bruk, med mange kunstneriske uttrykk. Der lokale krefter, lag og foreningar er medprodusentar, i 2011.

SOGEKART

Det vert utarbeida eit sogekart knytt til sentrum og turvegen, der sogene vert avmerkt på kartet. Eksempelvis; saga om Steke- Nils steinen, Guro Lomodden osv.

FORMIDLING/MARKNADSFØRING/PROFILERING

Tverrkunstneriske Seljord vil vera sentralt inn i formidlingsdelen av «Seljord og sogene», både gjennom trykksaker, på skilt, på web og i "den kulturelle skulesekken".

Prosjektet vil nyttast direkte inn i profilerings- og marknadsføringa av Seljord. Prosjektet skal skape attraksjon!

Det vil vera naudsynt med ei god webside som kan presentere turvegen og opplevingspunkta rundt turvegen.

TILTAK

- Gjennomføre tverrkunstneriske åpningsarrangement.
- Stimulere til samarbeid mellom kunst- og kulturaktørane.
- Bruke arrangementskalenderen for alle kunst- og kulturaktørar i Seljord.

M. MARKNADSFØRING

BESKRIVELSE

Opparbeide «strategisk marknadsføring» i marknadsføringa i Seljord. Det handlar om å utvikle fokuset på service og kunderelasjonar. Bedrifter og verksemder opererar i marknadar der dei har relasjonar til kundane sine, som vert utvikla over tid. Relasjonane gjev viktige premisser for kundens

kjøp av varer og tenester. Evna til å forvalte og optimalisere relasjonane i kundeportefølja, gjennom auka kundetilfredshet og betra økonomi er avgjerande kompetanse.

WEB

Det er utarbeida ei funksjonell og god webside for "Seljord og sogene". Som i møtekjem dei behova som ein har i dette prosjektet og delprosjekta. Med Sjøormklubb og formidling av sogematerialet og sogekarta. Engelsk utgåve bør koma på plass i prosjektperioden.

TILTAK

- Det er utvikla webside for prosjektet, med god presentasjon av Seljord med bilde, film og tekst.
- Utvikle felles tiltak for kulturnæringar.
- Produsere eit omfattande magasin/katalog der Seljord vert presentert via prosjekta.
- Produsere årlig informasjonsavis knytt til prosjektet.
- Produsere ein DVD der Seljord vert presentert via prosjekta. Ei type dokumentar som tek opp i seg dei møta, produksjonane og opplevingane som vert generert via prosjektet.
- Produsere effekter med utgangspunkt i prosjektet.

6. DOKUMENTASJON

Prosjektet skal dokumenterast godt undervegs. Dette vil vera ein viktig del av dokumentasjonen inn i formidlingsdelen av prosjektet og i presentasjon av metoden/modellen. Dokumentasjonen er tenkt som både film, bilete og lyd.

7. OM AKTØRANE I PROSJEKTET

SELJORD KOMMUNE

Seljord kommune er prosjekteigar og prosjektleiar for det kulturbarte stadutviklingsprosjektet "Seljord og sogene".

Kontaktperson: plan- og nærings sjef Harriet Slaaen

www.seljord.kommune.no

SELJORD KUNSTFORENING

Seljord kunstforening er i gang med heilårsdrift, og utvikling av drifta på Kunstlåven. Kunstforeninga er ein aktiv og viktig aktør i Seljords kulturliv og i "Seljord og sogene", spesielt i delprosjekta "Vatnet og Sjøormen" og "Tverrkunstneriske Seljord".

Kontaktperson: Borghild Telnes.

www.seljordkunstforening.no

STIFTINGA SELJORDSPELET

Stiftinga Seljordspelet er i gang med arbeidet for å bli ei kulturnæring på scenekunst- og spelfeltet i regionen. Seljordspelet er ein viktig aktør i Seljords kulturliv og "Seljord og sogene", spesielt knytt til delprosjekta "Vatnet og Sjøormen" og "Tverrkunstneriske Seljord".

Kontaktperson: Svanhild Verpe Moen

www.seljordspelet.no

GRANVIN

Granvin er Seljords kulturhus, og ein viktig arena for formidling av kulturuttrykk. Granvin er også ein viktig møteplass, og kan huse kurs og koneransar. Granvin er også ein arena for prøver i produksjonar. I "Seljord og sogene" er Granvin ein viktig aktør i forbindelse med møter, presentasjonar, kurs, konferansar og forestillingar. I tillegg er Granvin ein av dei viktige identitessakapnde plassane på turvegen.

Kontaktperson: Randi Nordskog.

www.granvin.no

LANDSTADSENTRET

Landsatadsentret blei etablert i 2008, etter ein lengre periode som Landsatdinstituttet. Landsatdsentret forvaltar og formidlar arven etter Landstad, som inneheld ein lang rekke av ulikt sogemateriale.

Kontaktperson: Rune Lia

DYRSKU'N ARRANGEMENT

Dyrsku'n er arrangement driftar ulike arrangement på Dyrskuplassen. Blandt anna Dyrsku'n, Jolemarknad, Bruktmarknad og Småskalaproduksjon. Dei leiger og ut plassen til andre arrangement, som eksempelvis festivalane. Dyrskuplassen er ein av dei identitetskapane stadene på turvegen i "Seljord og sogene", og er ein viktig aktør i Seljord som marknadsplass, og i marknadsføringa av Seljord. Det er ca 180plassen kvart år.

Kontaktperson: Henry Mæland

www.dyrskun.no

FESTIVALANE

Seljord har to festivalar; Seljordfestivalen og Countryfestivalen, desse trekker mange besøkande til Seljord kvart år.

Kontaktperson: Kunt Inge Skoland

www.seljordfestivalen.no og www.countryfestivalen.no/seljord/

MØTESTAD SELJORD

Møtestad Seljord er Seljords destinasjonsselskap.

Kontaktperson: Marianne Lundestad

www.seljordportalen.no

SELJORD NÆRINGSLAG

Seljord næringslag og bedriftene i Seljord er opptekne av å utvikle staden og bygda si. Dei er aktivt med i "Seljord og sogene", både på finansieringssida og på tiltakssida.

Kontaktperson: Birger Teigen.

FESTE LANDSKAPSARKITEKTER

Feste landskapsarkitekter har utvikla "Seljord og sogene" på oppdrag frå og i samarbeid med Seljord kommune, kultur og næringsaktørar i Seljord. Med bakgrunn i "Kulturmagneten" og med tiltak retta inn mot kulturbasert stadutvikling.

Konatktperson: Tone Telnes.

www.feste.no

SPRINGER KULTURSTUDIO

Springer kulturstudio har utvikla "Seljord og sogene" på oppdrag frå og i samarbeid med Seljord kommune, kultur og næringsaktørar i Seljord. Med bakgrunn i "Kulturmagneten" og med tiltak retta inn mot kulturbasert stadutvikling.

Kontaktperson: Gunn Marit Christenson.

www.kulturstudio.no

TELEMARKSFORSKING

Telemarksforskning har gjort analysa på dei besøkande til Seljord; "Kulturmagneten", på oppdrag frå Seljord kommune, Dyrsku'n, Festivalane og Seljord næringslag. I "Kulturmagneten" anbefalar Telemarksforskning Seljord å gå for "attraksjonsstrategien", og igangsette tiltak som utviklar kulturtilboda. "Seljord og sogene" er tiltakspakka på "attraksjonsstrategien".

Konatktperson: Knut Vareide.

www.telemarksforskning.no

TELEMARK FYLKESKOMMUNE

Telemark fylkeskommune er aktivt med i "Seljord og sogene" some in utviklingsaktør, både på kultursida og med regional utvikling.

Kontaktperson: Lene Hennum

www.telemark-fk.no

8. VEDLEGG 1: "SELJORD OG SOGENE" KART
9. VEDLEGG 2: "VATNET OG SJØORMEN" PROSJEKTBEKRIVELSE
10. VEDLEGG 3: "VATNET OG SJØORMEN" KART
11. VEDLEGG 4: FORPROSJEKT INTERREG
12. VEDLEGG 6: KULTURMAGNETEN
13. VEDLEGG 7: "KUNST I UTEROM OG STADUTVIKLING"
14. VEDLEGG 8: RAPPORT FRÅ "INTO THE LANDSCAPE"